



PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Czym dla człowieka może być wolność? Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III

EPOKA

Romantyzm

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 3 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ



Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.



Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.



Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Literatura wojny i okupacji często porusza temat wolności. Idea wolności może być dla człowieka nadrzędną siłą, która popycha go do działania i skłania do różnych decyzji. Za wolność gotów jest cierpieć, a nawet oddać życie. Wola wyswobodzenia się z ograniczeń miewa także działanie destrukcyjne - może sprawiać, że człowiek działa w sposób gwałtowny i nieprzemyślany.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

Bohaterowie trzeciej części *Dziadów* dla wolności gotowi byli poświęcić swoje życie. Młodzi patrioci z Salonu warszawskiego wierzyli, że Polska może odzyskać niepodległość. Byli pełni zapału i zdeterminowani, nie bali się aktywnie działać na rzecz ojczyzny. Jednocześnie wiedzieli, że za spiskowanie przeciw zaborcom płaci się najwyższą cenę. Wszyscy dobrze znali historię Cichowskiego, którego całkowicie zламаł pobyt w carskim areszcie. To jednak nie zniechęciło młodych patriotów, a wręcz przeciwnie - zmotywowało ich do dalszej walki o wolność.

Podobny cel przyświeca Konradowi, który w imię wolności konfrontuje się z samym Bogiem. Bohater pragnie władzy nad ludzkimi duszami - nie dla własnej korzyści, ale po to, żeby zwrócić rodakom wolność. Konrad twierdzi, że jako jednostka wybitna został wyznaczony do misji wyzwolenia narodu. Zarozumiałość czyni bohatera bardziej podatnym na podszepty zła, co omal nie popycha go do bluźnierstwa. Choć Konrad walczy o wolność, paradoksalnie ją traci, kiedy diabeł przejmuje władzę nad jego ciałem i umysłem.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

O tym, że pragnienie wolności może być zgubne, przypomina też mit o Dedalu i Ikarze. Bohaterowie mieli uciec z niewoli u króla Minosa przy pomocy specjalnie skonstruowanych skrzydeł. Ojciec przestrzegł syna, żeby nie leciał zbyt wysoko, bo promienie słońca mogą roztopić wosk spajający pióra. Niestety Ikar zachłysnął się nagle odzyskaną wolnością i zapomniał o przestrodze. Stało się dokładnie to, czego obawiał się Dedal: skrzydła Ikara się rozpadły, a on sam runął do morza. Pragnienie swobody okazało się tak silne, że bohater przypłacił je życiem.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

W każdym z omówionych dzieł widać wyraźny związek między wiekiem bohaterów a ich postrzeganiem wolności. Młodzi patrioci z *Dziadów* uważali ją za najwyższą wartość, za którą warto oddać życie. Konrad poszedł o krok dalej - dla wolności gotów był zaprzedać duszę diabłu. W pewnym sensie przypominał Ikara - w pogoni za wolnością obaj działali pochopnie, nie byli w stanie trzeźwo myśleć. Idea ta miała na nich destrukcyjny wpływ.